

HAFTAYA BAKIŞ

ABD’de üçüncü çeyrek büyümesi yukarı yönlü revize edildi.

ABD’de yukarı yönlü revize edilen üçüncü çeyrek GSYH büyümesi nihai olarak %3,5 değerini alarak son 2 yılın en güçlü büyümesine işaret etti. GSYH’nin yaklaşık %70’ini oluşturan tüketim harcamalarında bu dönemde yapılan güncelleme büyümenin yukarı yönlü revizyonunda etkili oldu. Geçtiğimiz hafta, ABD ekonomisine ilişkin öncü göstergeler de yakından izlenmeye devam edildi. Tüketim harcamalarının seyrini gösteren kişisel gelirlerin ve harcamaların Kasım’da beklenenden zayıf bir görünüm sergilediği görülürken, dayanıklı tüketim malı siparişleri aylık bazda %4,6 daraldı. Dayanıklı mal siparişlerindeki hızlı daralmaya rağmen ulaşım araçları hariç mal siparişlerinin %0,5 artması temel ürünlere yönelik talebin olumlu seyrini sürdürdüğünü gösterdi. Konut piyasasındaki gelişmelere bakıldığında da, Kasım’da ikinci el konut satışlarının yıllık bazda %15,4 artarak 5,61 milyon adet ile beklentilerin üzerinde gerçekleştiği görüldü. Yıllık bazda %16,5 artarak 592 bine ulaşan yeni konut satışları da konut piyasasında kalıcı bir toparlanma yaşandığını teyit etti. Talepteki güçlü artışa karşın bu dönemde ev fiyatlarının gerilemesi dikkat çekerken, faiz oranlarındaki artışın önümüzdeki dönemde satışların bir miktar hız kesmesine neden olabileceğini düşünüyoruz.

Avrupa ekonomisi...

Avrupa Merkez Bankası (ECB), hafta içi yayımladığı bir raporda dünya ve Euro Alanı ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Küresel ekonomik aktivitenin ivme kazandığına ve küresel ekonomiye ilişkin orta vadeli görünümün güçlenen bir büyümeye işaret ettiğine dikkat çeken ECB, Çin’de ivme kaybeden büyümenin, düşük emtia fiyatlarının ve ABD’nin ekonomi politikalarına ilişkin belirsizliklerin küresel büyümeyi baskıladığını ifade etti. ECB ayrıca, Euro Alanı’nda ekonomik aktivitedeki toparlanma paralelinde enflasyonun 2017’de %1 seviyesini aşacağını öngördü.

Almanya Merkez Bankası (Bundesbank) ülke ekonomisine ilişkin yaptığı değerlendirmede nispeten olumlu bir görünüm çizerken; büyümenin, sanayi üretimindeki toparlanma, inşaat faaliyetlerindeki güçlü seyir ve tüketim harcamalarında beklenen artış paralelinde son çeyrekte ivme kazanacağını öngördü. Aralık ayında 111 değerini alarak Şubat 2014’ten bu yana en yüksek seviyesine ulaşan iş dünyası eğilimi endeksi IFO da bu öngörüye destekledi. İtalyan hükümeti de sermaye artırımını konusunda gerekli fonlamayı sağlayamayan ve zor durumda olan Monte dei Paschi di Siena’ya 20 milyar euroluk bir kaynak aktarımı ile kurtarma kararı aldı.

Brexit’e ilişkin gelişmelerin yakından takip edildiği İngiltere’de ekonominin 3. çeyrekte %0,6 büyüdüğü açıklanırken, bu durum Brexit oylamasının ekonomiye sert bir darbe vurmadığı şeklinde yorumlandı. Ayrıca, İngiltere Başbakanı May, Brexit sürecinin Mart 2017 sonunda resmen başlatılacağı açıklamasını geçtiğimiz hafta yineledi.

BoJ para politikasında değişikliğe gitmedi.

Japonya Merkez Bankası (BoJ), geçen haftaki toplantısında -%0,1 olan politika faizinde ve diğer para politikası uygulamalarında değişikliğe gitmedi. Toplantı sonrasında yapılan açıklamada Japon ekonomisindeki ılımlı toparlanmanın sürdüğünü belirten BoJ, Fed’in gelecekteki politika uygulamalarının gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere küresel piyasaları önemli ölçüde etkileyeceğini belirtti.

HAFTALIK VERİLER

	16.Ara	23.Ara	Değişim		16.Ara	23.Ara	Değişim
BIST-100 Endeksi	77.590	76.972	-% 0,8 ▼	EUR/USD	1,0447	1,0454	% 0,1 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%10,84	%10,58	-26 bp ▼	USD/TL	3,5058	3,5159	% 0,3 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,60	%2,54	-6 bp ▼	EUR/TL	3,6602	3,6742	% 0,4 ▲
EMBI+ (baz puan)	366	362	-4 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.134	1.133	-% 0,1 ▼
EMBI+ Türkiye (baz puan)	365	356	-9 bp ▼	Petrol (USD/varil)	54,3	54,0	-% 0,6 ▼

bp: baz puan

TCMB faiz oranlarını değiştirmedir.

Geçtiğimiz hafta düzenlenen TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faizi (%8) ile faiz koridorunun üst (%8,5) ve alt bandında (%7,25) değişikliğe gitmedi. Piyasa beklentisi merkez bankasının politika faizini ve faiz koridorunun üst bandında artıracığı yönündeydi. Toplantı sonrası yaptığı açıklamada yakın dönemde küresel belirsizliklerdeki artışa bağlı olarak döviz kuru ve petrol fiyatlarındaki yükselişin enflasyon görünümüne dair yukarı yönlü risk oluşturduğunu söyleyen TCMB, toplam talep gelişmelerinin bu etkileri sınırladığını ifade etti. Diğer taraftan, açıklamada son dönemde alınan destekleyici teşvik ve tedbirlerin katkısıyla ekonomik aktivitenin son çeyrekte kısmen toparlandığı ifade edildi. Tüm faktörlerin net etkilerinin daha sağlıklı değerlendirilebilmesi açısından gelişmelerin yakından takip edilmesinin faydalı olacağı vurgulanırken, önümüzdeki dönemde para politikası kararlarının enflasyon görünümüne bağlı olacağına altı çizildi. TCMB'nin faizleri değiştirmeme kararının ardından piyasalarda yılsonu kur beklentileri yükseldi.

İpotekli konut satışlarında hızlı artış...

TÜİK verilerine göre, yurt genelinde konut satışları Kasım'da bir önceki yılın aynı ayına göre %25,1 artarak 132.655 oldu. Bu dönemde ipotekli konut satışlarındaki %71,4'lük artış dikkat çekti. Böylece, bir önceki yılın Kasım ayında %27 olan ipotekli satışların toplam satışlar içindeki payı, bu dönemde %37'ye yükseldi. İlk ve ikinci el konut satışları yıllık bazda yaklaşık %25 artarken, yabancılara yapılan satışlar ise %16,3 azaldı. En fazla konutun satıldığı ülkeler Irak, Suudi Arabistan ve Kuveyt gibi Arap ülkeleri oldu. Son dönemde konut satışlarının canlanmasında büyük ölçüde finansman koşullarındaki iyileşme paralelinde talebin öne çekilmesinin etkili olduğunu düşünüyoruz.

Tüketici güveninde bozulma...

Aralık'ta aylık bazda %8 düşerek 63,4 seviyesine gerileyen tüketici güven endeksi önümüzdeki dönemde harcamaların hız keseceğinin sinyalini verdi. Endeksin alt grupları incelendiğinde hanenin maddi durum ve genel ekonomik durum beklentilerinde bozulma görülürken, işsiz sayısı beklentisi yükseldi. Ayrıca, gelecek 12 aylık dönemde konut satın alma ihtimali %18,2, otomobil satın alma ihtimali de %9,4 ile sert düşüş kaydetti.

Kredi derecelendirme kuruluşlarının 2017 yılına ilişkin değerlendirme takvimleri açıklandı.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Fitch ve S&P, 2017 yılı için Türkiye'nin kredi notunun değerlendirileceği tarihleri açıklarken, Moody's Türkiye'ye değerlendirme takviminde yer vermedi. Türkiye'ye yönelik değerlendirmelerini S&P Mayıs ve Kasım aylarında, Fitch ise Ocak ve Temmuz aylarında yapacak. Fitch mevcut durumda Türkiye'yi yatırım yapılabilir en düşük seviye olan BBB- seviyesinde negatif görünüm ile izlerken, S&P BB derecesinde durağan görünümde tutuyor. Derecelendirme kuruluşlarının değerlendirmeleri, son dönemde ekonomik ve siyasi alanda artan risklerin fiyatlanması ve yatırım iştahına yansımaları bakımından önem taşıyor.

Noel öncesi piyasalarda düşük işlem hacmi...

Noel tatilleri ve yılsonuna yaklaşırken pozisyonların kapatılması sebebiyle hisse senedi piyasasında işlem hacmi düşük kaldı. BIST-100 endeksi %0,8 düşüşle haftayı 76.972 seviyesinden kapatırken, gösterge tahvilin faizi 26 baz puan azalarak %10,58'e indi. USD/TL, TCMB'nin piyasa beklentilerinin aksine faiz artırımına gitmemesiyle yönünü yukarı çevirdi. Dolar endeksi hafta ortasında 103,65 ile son 14 yılın en yüksek seviyesini gördü. ABD ekonomisine ait güçlü verilerden destek bulan dolar, diğer önemli para birimleri karşısında hızla yükseldi. Hafta genelinde dalgalı seyreden altın fiyatları, dolardaki yükseliş ile haftalık bazda geriledi.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Yurt dışından alınan elektronik ürünlere bandrol uygulaması...

Yurt dışından tüketim amaçlı getirilecek cep telefonu, bilgisayar, televizyon, uydu alıcısı gibi cihazlara yönelik bir defaya mahsus alınacak ücretler belirlendi. Bu kapsamda 2017'den itibaren ödenmeye başlanacak tutarlar cep telefonları için 20 euro, video oynatıcılar için 18 euro, bilgisayar ve tabletler için 10 euro olarak belirlendi. Ayrıca, 51-148 ekran arası televizyonlardan da, ekran boyutuna göre 10-80 euro arası ücret alınacağı ifade edildi.

BES'e otomatik girişler başlıyor.

Hazine tarafından yapılan açıklamada, bireysel emeklilik sistemine (BES) otomatik katılımların 1 Ocak 2017'den itibaren başlayacağı belirtildi. Düzenlemeye göre, kamu ve özel sektörde çalışan 45 yaşını doldurmamış mevcut çalışanlar ile işe yeni başlayan 45 yaşını doldurmamış çalışanlar kademeli olarak sisteme dahil edilecek. Tercihe göre prime esas kazancın veya emeklilik kesintisine esas aylığın %3'ü oranında hesaplanan asgari katkı payı, çalışanın maaşından düşülecek. Bununla birlikte, mevcut sistemdeki %25 devlet katkısı teşviki yeni katılanlar için de geçerli olacak. Ayrıca, cayma süresinin bitimini takiben sistemden ayrılmayan çalışanlara 1.000 TL tutarında devlet katkısı sağlanacak.

BOTAŞ'tan gaz kesintisi...

Mevsim koşulları itibarıyla ısınma amaçlı gaz tüketimi artarken, talebi karşılamakta güçlük çeken BOTAŞ çevrim santrallerine verdiği gazı %90 azalttı. Günlük doğalgaz tüketimi 200 milyon m³'ün üzerine çıkarken, santrallere giden gazın önemli ölçüde azaltılması elektrik üretiminde olası aksamaları gündeme getirdi.

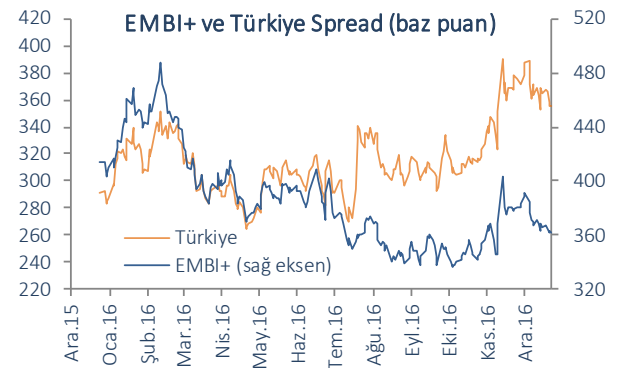
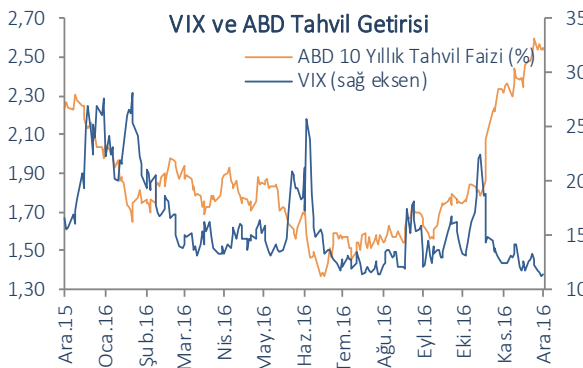
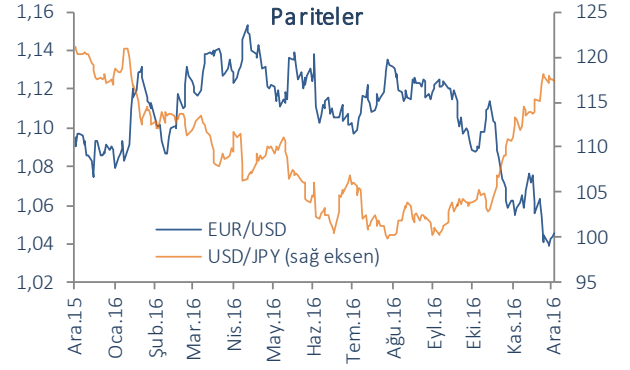
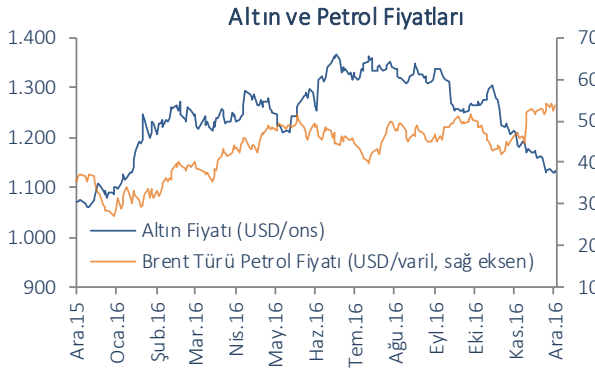
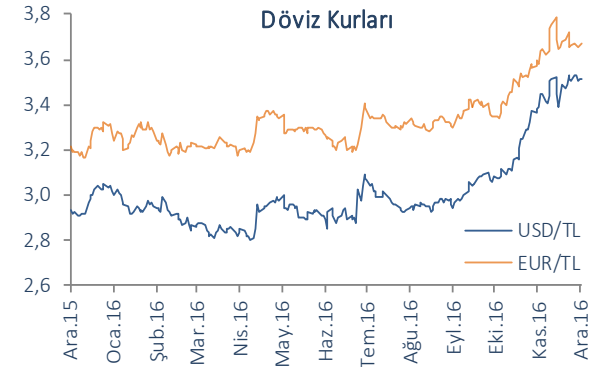
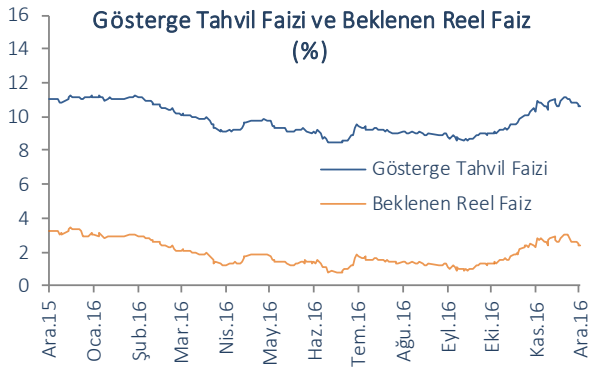
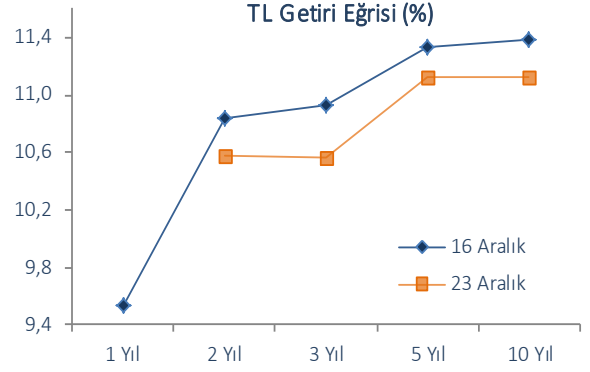
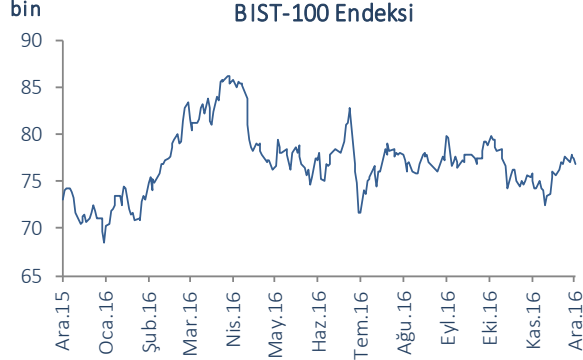
AVM'lere yatırımcı ilgisi azalıyor.

Son dönemde döviz kurlarında yaşanan dalgalanma, artan belirsizlikler ve yatırımların uzayan geri dönüş süreleri nedeniyle AVM'lere yönelik yabancı yatırım iştahı azaldı. Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği (AYD) Başkanının açıklamalarına göre, görece kötüleşen yatırım ortamı ve artan jeopolitik riskler ile tüketim harcamalarındaki yavaşlama eğilimi, 2017'de beklenen AVM yatırımlarının azalmasına neden oldu. Piyasa koşulları sebebiyle henüz proje aşamasında olan yatırımların ertelenebileceğine dikkat çeken AYD Başkanı, faaliyette olan AVM'lerde de boşalan mağazalar sebebiyle gelirlerin düştüğünü vurguladı.

Beyaz eşya satışları Kasım'da arttı.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (TÜRKBESED) verilerine göre, Kasım'da yurt içinde beyaz eşya satışları yıllık bazda %20 artarak 658.610 adede, ihracat da %12 artarak 1,91 milyon adede çıktı. Aynı dönemde sektörün toplam üretimi de %14 artarak 2,53 milyon adede ulaştı. Ocak-Kasım 2016'da önceki yılın aynı dönemine göre kaydedilen artışlar ise iç satışlarda %5, ihracatta %8 olarak gerçekleşti. Son dönemde iç talebi canlandırıcı uygulamaların ve konut piyasasındaki hareketliliğin beyaz eşya satışlarına olumlu yansıdığı görüldü.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
26 Aralık	TCMB İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Aralık	-
	TCMB İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi	Aralık	-
	Japonya TÜFE	Kasım	-
27 Aralık	ABD Tüketici Güveni	Aralık	108,5
	Japonya Sanayi Üretimi	Kasım	-
28 Aralık	TCMB Konut Fiyat Endeksi	Ekim	-
	ABD Bekleyen Konut Satışları	Kasım	aylık %0,5
29 Aralık	TÜİK Ekonomik Güven Endeksi	Aralık	-
	Kültür ve Turizm Bakanlığı Giriş-Çıkış Yapan Ziyaretçiler	Kasım	-
30 Aralık	TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri	Kasım	-
	ABD Chicago PMI	Aralık	57

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.